

Finta Csilla: Boldog születésnapot!

(A novella a Gödöllői Irodalmi Díj 2023 pályázaton 3. helyezést ért el.)

Hiába futok, nem haladok. Robognak mellettem az emberek, mint a gyorsvonat, én meg csak küzdök. Szülinapi ajándékként beneveztem ebbe a fránya versenybe. Ne vegyek neki semmit, csak álljak a dobogó tetején, kérte apám. Nem nagy dolog, ennyit igazán megtehetek érte. Annyiszor hallottam, hogy nézzek a lábam elé, hogy fejemet leszegve csak a keskeny, homokos ösvényt taposó cipőket látom. Rajtam kívül mindenkin rendes futócipő van. Én síbakancsban futok, amit nyolc éves korom óta hordok szüntelenül. Azóta, hogy az egész napos síelés után a hűtte előtt fáradtságtól nevetgélve vettük le a nehéz sícipőt, amikor apám megjelent részegen, és akkorát ordított, hogy még a felvonó és a hóesés is megállt egy pillanatra. Vérekes szeme villámokat szórt. Én akartam ezt a fehér-rózsaszín bakancsot, akkor viseljem, nem azért vette drága pénzért, hogy a szekrényben álljon. Égő arccal, szemlesütve húztam vissza az átkozott lábbelit. Az általános iskola, majd a gimnázium, aztán az egyetem padlócsempéje is zengett alattam. Ebben trappoltam be a munkahelyre is. A dohos hivatali épületben csak tompán dübögtem a sűrű futószőnyegen. Szeretnék divatos cipőket viselni, magassarkút, bokacsizmát, pántos szandált, kéket, sárgát, pirosat. Vágyakozva nézem a könnyű mozgású embereket, szinte alig éri a lábuk a talajt. Nekem minden lépésem egy mennydörgés. Tehetetlenül lerogyok a földre, így sosem fogok célba érni. Más biztos sírna, de én nem. Korán megtanultam, hogy a sírás a gyengék manipulációs eszköze, és mi nem vagyunk gyengék. Óvatosan kicsatolom a jobb, majd a bal bakancsot. Nyolc kattanas jelzi, hogy kinyílt a ketrec. Végigsimítok a kanyargós, rózsaszín csikokon. Körbenézek, nincs-e a közelben apám. Meglazítom a belső csizmát, és lassan kihúzom a lábam. A lábszáramat nem érzem, bedagadt lábfejem pedig elevenen pulzál. Kicsit megmozgatom elgémberedett lábujjaimat, és körözök a bokámmal a levegőben. A nedves zoknin keresztül megsimogatom az elgyötört lábamat. Nincs idő több babusgatásra, felveszek egy futócipőt és szaladok tovább. Nem értem, hogy tudtam ennyi ideig leláncolva élni. Szinte szárnyalok, mint a kiszabadult kanári, aki azt hitte, a kalitka egyenlő a világgal. Pár embert ki is előzök. Arcomat izzadság teríti be. A kötött sapka alatt már teljesen leizzadt a fejem. Az erdőben is meleg van nyáron, ezért nem akartam felvenni, de anyám ragaszkodott hozzá. A sapkát nagyanyám kötötte, hozzá illő sállal és ötujjas kesztyűvel. Értékelhetném, és igazán megbecsülhetném, amit értem tesz – hallom anyám feddő hangját. Senkinek nem köt, horgol a nagymamája ilyen szép pulóvereket, mellényeket, kardigánokat, sapkákat. Csak azért nevetnek ki, mert irigyek, zárta le a vitát anyám. Alig kapok levegőt, meglazítom a sálát, de véletlenül leesik a földre. Megálllok. Nézem a bukkerdő sárga háromszög jelzésű ösvényére hullt, egyedi darabot, amit nagyanyám készített a májfoltos kezével. Vékony por lepi be, ahogy a többi versenyző kerülgeti. Leveszem a sapkát, a kesztyűt és mellédobom. Futok tovább. Még gyorsabban, amitől az ormóttalan hátzszak vaskos széle egyre keményebben ütődik a derekamhoz. Nem szabad megállni. Futni kell tovább. Túrni kell a fájdalmat. Gyógyszer a puhányoknak való, hangoztatta apám. Mi nem vagyunk puhányok. Kezdek szédülni az éhségtől a hegyi csapáson, de nincs megállás. Az éhségről eltereli a figyelmem, hogy a csipke fehérnemű már véresre dörzsölt. Csíp, éget, minden egyes lépés. Érzem, ahogy az izzadsággal keveredett meleg vér végigfolyik a belső combomon. A fene egye meg, akkor nem leszek szexi, trendi nő. Úgysincs pasi, aki szóba állna velem. Úgysincs pasi, akit apám elfogadna. A férjfogó borzalmakat kényelmes bugyira és sportmelltartóra cserélem, mely alatt fellélegzik a bőröm. Elhessegetem apám rosszálló arcát, és a sebet bekötöm. Száguulva futok, egyre több embert előzve ki. Az éhség is elmúlt egy időre, de most újra rám tört. Lázasan áttúrom az otthonról hozott hátzszakomat, hátha találok valami kaját. Csalódottan az úton hagyom, mert semmi használható nincs benne. Már közel a cél, kibírom. Fújtatva folytatom az utamat. Egy kőben megbotlom. Tenyérrel némileg tompítom a becsapódást, de a nagy lendülettől így is kiterülök, mint gázolt macska a főúton. Mindenem fáj. Eszembe jutnak anyám szavai: ne lássák rajtad, ha bajod van, úgysincs csak magadra számíthatsz. És apám is rám förmed, hogy így jár, aki nem néz a lába elé, nehogy panaszkodni merjek a bambaságom miatt. Megállnak emberek, kérdezik, jól vagyok-e. Igen, mondom. Majd kitör belőlem a sírás, mikor egy idegen nő puhán megsimogatja a hátam. Nem érdekel anyám. Fáradt vagyok, éhes vagyok, fáj a lábam, és az oldalam.

Kapok egy müzli szeletet, egy banánt, és egy kulacsban vizet, ettől erőre kapok, és futok tovább, már az élbolyban vagyok egyedüli nőként. A részvétel csak a veszteseknek fontos, nekem nyerni kell. A mi családukban nem szokás veszíteni. A derékig érő, parkettába font, sárbarna hajam egyre csapzottabb. A kicsúszott hajszálak az arcomat és a karomat birizgálják. Így nem lehet a futásra figyelni. Leszarom, hogy a rövid haj fiúknak való, és hogy egy rendes lánynak hosszú a haja. Megfogom a copfom és a hajgumi felett egy nyisszantással levágom. Kicsit kiigazítom, hogy rövid bubi legyen belőle. Ez tetszik, mosolygok a zsebtükörbe. Vagyis egy báj nélküli valaki vigyorog a vakolat alatt. Micellás vízbe áztatott vattával letörölöm a vastag alapozót, az egykor csillogó szemhéjpúdert, aztán leszedem a műszempillámot, utolsóként a rozsdás rúztól szabadulok meg. Meghökkenve nézve az arcomat, amit a nyolcadikos sulidiszko óta nem láttam. Akkor felkért táncolni a legmenőbb srác a suliban, és a barátnőm szerint ez az ő sminkjének köszönhető, különben észre se vett volna. Elég jellegtelen az arcom, ezért fel kell valamivel dobni, és a szeplős orromat se mutogassam, mondta hozzáértően. Soha többet nem kértek fel táncolni, pedig sminkben vagyok mindig. Futok tovább. Figyelek a légzésemre: be-be-ki-ki. Meglátom a táblát: 1 km cél. Megállok. Milyen cél? Csípőre tett kézzel kapkodom a levegőt. Csak a saját zihálásomat hallom. Felemelem a pólóm alját és beletörölöm az arcomról a verejtéket. Előre dőlök, és lihegve a térdemre támaszkodok. Lassan helyreáll a pulzusom, és harkály kopogására leszek figyelmes. Látni akarom. Elindulok visszafelé, majd letérek az útról, és a fákat fürkészve követem a hangot. Kilépek a futócipőből is. Hiába akartam sakkozni lenni, nem lehettem az. Nézzek már magamra, született atléta vagyok, nem görnyedhetek az asztal felett, mantrázták a szüleim. Apám biztosan büszkén feszített a célszalagnál a „világ legjobb apukája” pólóban, amit tavaly kapott tőlem. Kellemetlen érzésekkel fizettem ki, miután felpróbált egyet a Tescóban, és nem is vette le. Gondolom az első befutó után dühösen távozott, és már biztosan otthon sörözik a tévé előtt.

Azért illene felköszönteni apámat. Kiállok egy sziklaszirtre, nagyon hangosan kell kiáltom, hogy meghallja. Boldog születésnapot, kiabálom, ahogy elrúgom magam a szikláról.

A levegőben önfeledten kettőt bukfencezek, magam mögött hagyva a múltat. A távolban meglátok egy csapat délnek tartó darumadarat. Karomat széttárva csatlakozom hozzájuk az új élet felé.